

УКРАЇНА

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ

вул. Шевченка, 34, м. Чернігів, 14013, тел. (046-22) 3-33-37, факс (046-2) 67-57-54, uon_post@cg.gov.ua, код ЄДРПОУ 02147351

15.03.2017 № 04-12/925

На № _____

від _____

Начальникам відділів освіти райдержадміністрацій, органів місцевого самоврядування, управлінь освіти міських рад, керівникам загальноосвітніх навчальних закладів обласного підпорядкування

Про закінчення 2016-2017 навчального року

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.10.2016 №1272 «Про проведення державної підсумкової атестації учнів (вихованців) загальноосвітніх навчальних закладів у 2016-2017 навчальному році» із змінами, внесеними наказом МОН України від 30.12.2016 № 1696, Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30.12.2014 №1547, листа Міністерства освіти і науки України від 13.03.2017 №1/9-149 «Про проведення державної підсумкової атестації у загальноосвітніх навчальних закладах у 2016-2017 навчальному році», з метою **забезпечення організованого** закінчення 2016-2017 навчального року та проведення державної підсумкової атестації випускників загальноосвітніх навчальних закладів I, II, III ступенів **рекомендуємо** провести:

- **26 (27) травня 2017 року** свято «Останнього дзвоника».

- з **11 до 18 травня** державну підсумкову атестацію в **4-х класах** за місцем навчання у письмовій формі з трьох предметів: української мови, літературного читання та математики.

У загальноосвітніх навчальних закладах з навчанням або вивченням мов національних меншин учні можуть додатково проходити державну підсумкову атестацію з четвертого предмета: мови національної меншини. Рішення про проведення державної підсумкової атестації з мови національної меншини

приймається педагогічною радою на підставі письмових звернень батьків (одного із батьків) або їх законних представників і затверджується наказом керівника навчального закладу.

- з **30 травня до 13 червня** державну підсумкову атестацію випускників **9 класів** за місцем навчання у письмовій формі з трьох предметів: української мови, математики та предмета, який обирається педагогічною радою навчального закладу згідно з переліком (наказ МОН від 20.10.2016 №1272 із змінами).

Рішення педагогічної ради щодо вибору третього предмета для проходження ДПА затверджується наказом керівника навчального закладу до 05 квітня 2017 року. У загальноосвітніх навчальних закладах з навчанням або вивченням мов національних меншин третім предметом для проходження державної підсумкової атестації може бути мова національної меншини або інтегрований курс «Література».

Завдання для проведення атестації у 4-х, 9-х класах укладають вчителі навчального закладу, відповідно до затверджених міністерством орієнтовних вимог до змісту атестаційних завдань, затверджує керівник навчального закладу. Завдання мають відповідати державним вимогам до рівня загальноосвітньої підготовки учнів, які визначені навчальними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України (лист МОН від 13.03.2017 №1/9-149).

У школах (класах), в яких вивчення предметів здійснюється мовами національних меншин чи іноземними мовами, атестація може складатися мовою вивчення предмета.

- **24 (25) червня** вручення випускникам **11-х класів** загальноосвітніх навчальних закладів документів про повну загальну середню освіту, **13-15 червня** - випускникам **9-х класів** документів про базову загальну середню освіту.

Для випускників **11 класів** державна підсумкова атестація проводиться у формі зовнішнього незалежного оцінювання з **23 травня до 16 червня** згідно з графіком, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 31.08.2016 № 1055 «Про затвердження Календарного плану підготовки та проведення у 2017 році зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти», з **трьох предметів:**

- 1) українська мова;
- 2) математика або історія України (період ХХ – початок ХХІ століття) (за вибором випускника, незалежно від профілю навчального закладу);

3) предмет за вибором учня з одного з зазначених навчальних предметів: біологія, хімія, фізика, географія, іноземна мова (**англійська, або німецька, або іспанська, або французька мова - залежно від того, яка іноземна мова вивчалась у старшій школі**), математика, історія України (період ХХ – початок ХХІ століття). *Учні, які другим предметом для проходження ДПА обрали математику, можуть обрати для проходження ДПА з третього предмета історію України і навпаки.*

У загальноосвітніх навчальних закладах з навчанням або вивченням мов національних меншин проведення державної підсумкової атестації з навчального предмета **«Мова національної меншини»** здійснюється відповідно до вимог наказу МОН від 20.10.2016 № 1272 із змінами, внесеними наказом МОН від 30.12.2016 № 1696. *Випускник проходить ДПА за бажанням у навчальному закладі або у формі ЗНО відповідно до Переліку навчальних предметів, із яких у 2017 році проводиться зовнішнє незалежне оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН від 27.07.2016 №889.*

Інформацію про порядок реєстрації та графік проведення ЗНО розміщено на офіційному сайті Українського центру оцінювання якості освіти (testportal.gov.ua).

З метою організованого проведення державної підсумкової атестації у формі ЗНО на базі загальноосвітніх навчальних закладів області, де розташовано пункти тестування необхідно:

- внести відповідні зміни до режиму роботи загальноосвітніх навчальних закладів області, де розташовано пункти тестування;
- забезпечити організований підвіз випускників до пунктів зовнішнього незалежного оцінювання та в зворотному напрямку в дні проведення державної підсумкової атестації у формі ЗНО, належне медичне обслуговування та створення безпечних умов у пунктах тестування (спільно з іншими зацікавленими структурами).

Крім того, просимо взяти до уваги наступне:

- Загальноосвітні навчальні заклади спільно з органами державної влади та органами місцевого самоврядування приймають рішення щодо:

- надання учням вихідних днів для підготовки і проведення ДПА/ЗНО, якщо вони проводяться під час навчального процесу. *На період наданих вихідних днів необхідно розробити графіки відпрацювання робочого часу педагогічними працівниками відповідно до їх навантаження, графіки затвердити наказом;*

- доцільності проведення навчальної практики й навчальних екскурсій (лист МОН від 09.06.2016 №1/9-296 «Про структуру 2016-2017 навчального року та навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів»).

- Результати зовнішнього незалежного оцінювання з трьох предметів: української мови, математики або історії України, одного навчального предмета за вибором учня, зараховуються як результати державної підсумкової атестації за освітній рівень повної загальної середньої освіти для випускників старшої школи загальноосвітніх навчальних закладів 2017 року (про що видається відповідний наказ).

Для визначення оцінок за ДПА зараховуватимуться результати виконання всіх завдань сертифікаційної роботи ЗНО або частини з них (залежно від навчального предмета). Інформацію про перелік завдань, результати виконання яких зараховуватимуться як оцінка за ДПА, можна отримати на офіційному сайті Українського центру оцінювання якості освіти.

- Випускникам загальноосвітніх навчальних закладів, які у поточному навчальному році (з 01 червня 2016 року по 01 червня 2017 року) отримали міжнародний сертифікат (диплом) мовного іспиту Deutsches Sprachdiplom (DSD), Österreichisches Sprachdiplom Deutsch (ÖSD), Goethe-Zertifikat B1, Goethe-Zertifikat B2 - німецька мова; DELF/DALF - французька мова; IELTS, TOEFL, Cambridge English Language Assessment, Pearson Test of English (PTE - англійська мова; D.E.L.E. - іспанська мова) рівня B-1 – для загальноосвітніх навчальних закладів, B-2 – для спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов, результати зазначених іспитів (за бажанням випускника) зараховуються як результати ДПА і у додаток до атестата про повну загальну середню освіту виставляється атестаційна оцінка з іноземної мови 12 балів.

Випускники, які вже отримали міжнародний сертифікат (диплом) мовного іспиту, але зареєструвалися для проходження ДПА з іноземної мови у формі ЗНО, мають до 31 березня 2017 року внести відповідні зміни до реєстраційних даних, звернувшись за допомогою до особи, відповідальної за реєстрацію у навчальному закладі. Випускники, які не внесуть відповідні зміни, проходять ДПА з іноземної мови у формі ЗНО.

Випускникам, які отримують міжнародний сертифікат (диплом) мовного іспиту рівня B-1, B-2 у період з 31 березня до 01 червня 2017 року і які проходять ДПА з іноземної мови у формі ЗНО, у додаток до атестата про повну загальну середню освіту (за зверненням випускника) виставляється атестаційна оцінка з іноземної мови 12 балів.

- Результати зовнішнього оцінювання у вигляді оцінок рівня навчальних досягнень за шкалою 1-12 балів зазначаються у відомостях

результатів державної підсумкової атестації за освітній рівень повної загальної середньої освіти, проведеної у формі зовнішнього незалежного оцінювання, що передаються загальноосвітнім навчальним закладам в електронному вигляді. Передавання відомостей відбудеться в терміни, визначені Календарним планом підготовки та проведення у 2017 році зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 31.08.2016 №1055.

- Внесення оцінок за ДПА до додатка до атестата має здійснюватися з урахуванням наслідків розгляду апеляційних заяв випускників щодо результатів зовнішнього незалежного оцінювання (відповідно такий випускник атестат отримує пізніше). У разі прийняття апеляційною комісією рішень про зміну результатів зовнішнього оцінювання загальноосвітнім навчальним закладам будуть надаватися відомості результатів розгляду апеляційних заяв учасників зовнішнього незалежного оцінювання.

- Особам, які з'явилися для проходження ДПА у формі ЗНО та роботу над тестом яких достроково припинено у зв'язку із допущеними ними порушеннями процедури проходження ЗНО, виставляється нуль тестових балів, що відповідає одному балу за ДПА. Відповідно до документа про освіту за ДПА з цього предмета виставляється 1 (один) бал.

- Учням вечірніх загальноосвітніх навчальних закладів та вечірніх/заочних класів загальноосвітніх навчальних закладів та учням загальноосвітнього навчального закладу I-III ступенів «Міжнародна українська школа» надається право пройти ДПА з усіх предметів, визначених МОН України, за місцем навчання за завданнями укладеними навчальними закладами. У разі проходження такими учнями зовнішнього незалежного оцінювання оцінка за ДПА виставляється за результатами ЗНО.

- Учні, які перебувають в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, проходять ДПА за місцем навчання за завданнями, укладеними вчителями навчального закладу.

- Учні, які через поважні причини не змогли взяти участь у ЗНО в основну сесію з певного навчального предмета, результат якого зараховується як оцінка за ДПА, мають пройти ДПА під час додаткової сесії ЗНО. Відповідно, атестат випускники отримують пізніше.

- Учні, які хворіли під час проведення атестації, та учні, які не з'явилися для проходження атестації або не взяли участь під час і основної, і додаткової сесій ЗНО з певного навчального предмета, результат якого зараховується як оцінка за ДПА, через поважні причини, зобов'язані надати довідку, на підставі якої рішенням педагогічної ради загальноосвітнього

навчального закладу та відповідним наказом його керівника їм надається право пройти атестацію в строки визначені навчальним закладом за завданнями, укладеними навчальними закладами.

- Учні, які тимчасово навчалися за кордоном і повернулися в Україну після проведення атестації, проходять атестацію в строки визначені навчальним закладом за завданнями, укладеними навчальними закладами.

- В окремих випадках, дозволяється проводити атестацію достроково за завданнями, укладеними навчальними закладами (пункт 13 розділу II Положення про державну підсумкову атестацію).

- Особи, які не з'являються для проходження ДПА у формі ЗНО без поважних причин та особи, які зареєструвалися на екстернатну форму навчання, але не зареєструвалися у встановлені терміни для участі в ЗНО, за винятком осіб, які проживають на тимчасово окупованій території (лист МОН від 14.09.2015 №1/9-436 «Щодо продовження здобуття загальної середньої освіти особами, які проживають на тимчасово окупованій території України»), матимуть можливість пройти ДПА в навчальному закладі у вересні поточного року за завданнями, укладеними навчальними закладами.

- У разі проведення атестації випускників 11 класів за місцем навчання атестаційні завдання укладаються учителями навчального закладу відповідно до орієнтовних вимог до змісту атестаційних завдань, затверджених наказами МОН України: від 20.02.2015 № 192, від 08.02.2016 № 94 (<http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/atestacia.html>).

- Бали за ДПА виставляються в класному журналі у колонку з написом «ДПА» без зазначення дати після колонки з написом «Річна».

Результати атестації в 9-х, 11-х класах виставляються у додатки до свідоцтв про базову загальну середню освіту та до атестатів про повну загальну середню освіту та враховуються при визначенні середнього балу атестата.

Особам звільненим від проходження ДПА за станом здоров'я у додаток до атестата замість оцінки робиться запис «звільнений» («звільнена»).

Керівникам загальноосвітніх навчальних закладів обласного підпорядкування необхідно подати на погодження та для прийняття відповідного рішення до відділу загальної середньої та корекційної освіти Управління освіти і науки:

- склад державних атестаційних комісій та розклади проведення державної підсумкової атестації, не пізніше, ніж за два тижні до початку атестації (розділ III Положення про державну атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН від 30.12.2014 №1547);

- інформацію про випускників 11 класу, які є претендентами на нагородження золотою або срібною медаллю, з особливими умовами нагородження (розділ III Положення про золоту медаль «За високі досягнення у навчанні» та срібну медаль «За досягнення у навчанні», затвердженого наказом МОН від 17.03.2015 №306).

Календар закінчення 2016-2017 навчального року

Березень

- до 31 березня - унесення змін до реєстраційних даних (перереєстрація);
 - 10 березня - 21 березня - проведення тестових завдань з базових предметів (українська мова, математика, історія України, фізика, хімія, біологія, англійська, французька, німецька, російська мови), винесених на тестування, серед учнів 11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів Козелецького, Корюківського, Носівського, Прилуцького, Ріпкинського районів, міст Ніжина, Чернігова, Чернігівського обласного педагогічного ліцею для обдарованої сільської молоді.

Квітень

- 01 квітня - пробне ЗНО (українська мова і література);
 - 08 квітня - пробне ЗНО (математика, історія України, біологія, географія, фізика, хімія, англійська, іспанська, французька, німецька, російська мови);
 - 27 квітня - II етап апробації нового формату завдань для сертифікаційних робіт зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, з англійської, німецької та французької мов із виконанням предметних тестів рівня В1 для випускників, які вивчали іноземну мову на рівні стандарту або академічному рівні, і рівня В2 для випускників, які вивчали іноземну мову на профільному рівні.

Травень

- 11-18 травня - ДПА для випускників 4-х класів;
 - 23 травня - ДПА (у формі ЗНО) з української мови для всіх випускників 11-х класів;
 - 25 травня - ДПА (у формі ЗНО) з німецької, французької, іспанської мов;
 - 26 (27) травня - завершення навчальних занять, проведення свята «Останнього дзвоника»;
 - 29 травня - ДПА (у формі ЗНО) з англійської мови;
 - 30 травня - 13 червня - ДПА для випускників 9-х класів;
 - 31 травня - ДПА (у формі ЗНО) з математики;
 - упродовж місяця - пілотний етап міжнародного дослідження якості освіти PISA серед учнів Державного професійно-технічного навчального закладу «Чернігівське вище професійне училище».

Червень

- **02 червня** - ДПА (у формі ЗНО) з історії України;
- **06 червня** - ДПА (у формі ЗНО) з російської мови;
- **08 червня** - ДПА (у формі ЗНО) з біології;
- **12 червня** - ДПА (у формі ЗНО) з географії;
- **13 - 15 червня** - вручення документів про освіту випускникам 9-х класів;
- **14 червня** - ДПА (у формі ЗНО) з фізики;
- **16 червня** - ДПА (у формі ЗНО) з хімії;
- **до 15 червня** – передавання загальноосвітнім навчальним закладам відомостей ДПА в електронному вигляді (українська мова, іноземні мови, математика);
- **до 19 червня** - передавання загальноосвітнім навчальним закладам відомостей ДПА в електронному вигляді (історія України, біологія, російська мова);
- **до 23 червня** – передавання загальноосвітнім навчальним закладам відомостей ДПА в електронному вигляді (географія, фізика, хімія);
- **24 (25) червня** - вручення документів про освіту випускникам 11-х класів.

Начальників відділів (управлінь) освіти, керівників загальноосвітніх навчальних закладів просимо **взяти під особистий контроль** питання щодо заборони збору коштів із батьків працівниками ЗНЗ для проведення державної підсумкової атестації та організацію урочистостей.

З метою **дотримання нормативно-правових вимог у галузі освіти** при організації завершення навчального року в загальноосвітніх навчальних закладах просимо опрацювати питання щодо закінчення навчального року, проведення державної підсумкової атестації, нагородження золотою та срібною медалями, похвальним листом, похвальною грамотою, порядку переведення учнів до наступного класу на нарадах керівників навчальних закладів, засіданнях педагогічних рад, методичних об'єднаннях учителів.

Заступник начальника Управління

О.Ю.Соронович